

Vabaühendused ja EL toetused 2014-2020

EMSL on teinud eurotoetuste suunal tööd, et:

- EL vahenditest rahastatud toetusprogrammid arvestaksid vabaühenduste panustega
- Rahastamine oleks kodanikualgatuslikele organisatsioonidele kättesaadav
- Vabaühendustel oleks partnerina tunnustatud positsioon toetuste planeerimises ja kasutamise järelevalves

2013 sügisel sõnastasime eesmärgid:

1. EL vahendite planeerimine peab olema avatud ja läbipaistev, et partnerid oleksid aruteludesse ja otsustamisse kaasatud kõigis etappides
2. Kui programmiline lähenemine põhjendatud, siis läbiräägitult ja avatult
3. Rahastamistingimused peavad arvestama vabaühenduste tegevuse iseloomu ja võimalustega (kaasfinantseering, ettemaks, halduskoormus, jms)
4. Võimalused vabaühenduste võimekuse parandamiseks

Partnerluslepe sõnastab kaasamise miinimumnõuded:

- Meetmete koostamisel **järgida kaasamise head tava**, avalikustada info meetmete koostamise, avamise kohta. Kontaktisikud.
- **Tuvastada olulisemad partnerid**. Luua tingimused partnerluseks, **hinnata partnerite arenguvajadusi ning toetada nende võimekust**.
- Kaasata kodanikuühiskonna partnereid meetmete elluviimisesse ka siis, kui ei ole tegemist avatud taotlusvoorudega

Kuidas on läinud?

- Avatud taotlusvoore on vähem, hankeid rohkem.
- On programme, kus vabaühendus on läbimõeldult partneriks, neid on siiski vähe.
- Partnerluses ei ole kõigi vabaühenduste vajadustega arvestatud.
- Vabaühendustes oleva potentsiaaliga ei ole täielikult arvestatud.

MIDA RÄÄGIVAD VALDKONDADE
ÜLEVAATED?

Vabaühenduste võimekus

Näiteks keskse koolituse raames plaanis kaasata vabaühendusi:

- Ühtsete põhiväärtuste ja eetilise käitumise tugevdamine
- Poliitikakujundamise ja -elluviimise oskuste parandamine
- Lihtsama ja tõhusama riigivalitsemise tagamine läbi organisatsiooni tugitegevuse arendamist toetavate koolitus-ja arendustegevuste
- Eesistumiseks ettevalmistavad koolitus-ja arendustegevused

Tänaseks selgunud probleemid

- Kulude hiline katmine
- Partneriga mitteamvestamine kaasamisprotsessides (erihoolekandeteenused)
- EL toiduabi vahendamise kulude katmine
- Selgusetus, mida tähendab ettepanekute esitamine, koostöös programmi elluviimine
- Arusaam, millised on kodanikualgatuslikud organisatsioonid

Veel tekitab küsimusi

Näide: Toetatavate tegevuste eesmärk on kujundada vähelõimunud püsielanikel eeldused Eesti ühiskonnas, sh tööhõives, elukestvas õppes ja kodanikuühiskonnas osalemiseks, mis vastab Euroopa Liidu temaatilisele eesmärgile „Sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse ja mis tahes diskrimineerimise vastu võitlemine“ ning prioriteedile „Aktiivne kaasamine, sealhulgas eesmärgiga edendada võrdseid võimalusi ja aktiivset osalemist ning parandada tööalast konkurentsivõimet“.

- *Määratud toetatavate tegevuste elluviimisel partneriteks Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumi, Palamuse O. Lutsu Kihelkonnakoolimuuseumi, Rahvusooperi Estonia, Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum, Sihtasutuse Pärnu Muuseum, Sihtasutuse Rakvere Teatrimaja, Sihtasutuse Teater NO99, Sihtasutuse Teater Vanemuine, Sihtasutuse Vaba Lava, Sihtasutuse Vene Teater, Tartu Ülikooli ning Valga Muuseumi.*

Tegevus on spetsiifiline . . .

Seda pole võimalik teha, sest siis on vaja kulusid eristada, tööajatabeleid pidada

Vabakonna arengut toetab ka **LEADER** programm

Maaelu arengukava

1) meede “Koostöö” (M 16), millel alameetmed:

- **Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine innovatsiooniklastrite alameetmed** –taotlejad saavad olla ka MTÜd.

2) **teadmussiirde meede** (M01) - koolitajana on MTÜdel võimalik olla taotleja

Täiendavad tingimused sõltuvalt meetme spetsiifikast, nt:

- MTÜ liikmete seas olema **kindel miinimumarv ettevõtjaid**, kes vastavad meetme tingimustele;

- **Teadmussiirde** meetme raames saab taotleda toetust **täistkasvanute koolitusega tegelev MTÜ**

VALDKONNAKOMISJONID

- **Haldusvõimekus:** EMSL + Koostöö Kogu, Praxis
- **Haridus:** ENL
- **Heaolu:** Pensionäride Ühenduste Liit, Inimõiguste Keskus, EMSL, Eesti Naisühenduste Ümarlaud, Eesti Puuetega Inimeste Koda, Inimõiguste Instituut, Lastekaitse Liit, Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik, Eesti LGBT ühing, Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon, Eesti Kirkikute Nõukogu, EAPN Eesti
- **Rahvatervis:** Eesti Puuetega Inimeste Koda
- **Lõimumine:** EMSL
- **Maaelu arengukava:** Keskkonnaühenduste Koda, Külaliikumine Kodukant, Eesti LEADER Liit

nn. suur seirekomisjon: Eesti Looduskaitse Selts, Puuetega Inimeste Koda, EMSL (ELF)

Valdkonnakomisjoni liige osaleb komisjoni kaudu poliitikakujundamises: liikmed esindavad komisjonis **oma teadmist valdkonna probleemidest ja annavad tagasisidet** sellele, mida riik valdkonnas teeb. **Jälgivad meetme elluviimist ja tulemuste saavutamist.**

Silm peal hoida:

- Toetuse andmise tingimustel: kas toetuskeem toob tulemused? Saab raha mõistlikult kasutatud?
- Valdkonna arengukava täitmise ülesannetel – kuidas läheb ja kas liigutakse õiges suunas? Kas EL toetused täiendavad muid valdkonna arenguks plaanitud tegevusi?
- Valdkonnas plaanitud hindamistel – millist infot on vaja valdkonna arengu kohta? Millised hindamised on toetusperioodil plaanis?
- Valdkonnakomisjonides toimuks hindamitulemuste arutelu

VALDKONNAKOMISJONID

- *Mitte kõik partnerid ei tea, kuhu on nad kaasatud – mõned osalenud teadlikult vaid arengukava väljatöötamises, teised EL toetuste planeerimises*
- *Kõik komisjonid ei ole hakanud tööle. Juhtimine on ministeeriumi käes, kuid liikmel on õigus uurida mis on toimumas, mis on plaanis?*
- *Mille põhjal on valitud komisjoni liikmed ja millised on ootused neile. On nad eksperdi või esindaja rollis?*

Tehniline abi

- *Kasutada saavad rakendajad ettevalmistavate seminaride, koolituste, infoürituste ka analüüside tarbeks. Tegevuste elluviijad ja korraldajad võivad olla ka partnerid. Kel mõtteid või pakkumisi tegevustest, mis aitaks toetusi mõjusamaks saada, võiks nendest valdkonnakomisjoni vastutava ministeeriumiga rääkida.*